

בית ועד לקהילה

בגלל ההלפים שונים שעברו על ההנהגה הישראלית, הפך בית הכנסת להיות מקום השייך לציבור הדתי כלכלי. זהו, ללא ספק, אחד האתגרים בגלל גיל, ולאורך כל השנה. זהו עמוד השדרה שלנו, ותוכנו לשמור עליו.

הרב בני-לאו

לשמע מופת לקהילת רבתי בישראל: אנשים הנעלים לפורנסמו, בישרי ובענינות.

ההדדשות ללא התחששות

השאלה השנייה אל האדם היא "קבעת עיתים לתורה". קהילה של אנשים נעלים, אינה יכולה" ואינה מתיימרת לתחרות עם האינטר-סיבת של לימוד תורה בישיבה. היא מצטיבה לחרבה אידאל אחר, קיימה בהרבה, קבעת עיתים לתורה זוהי המטרה המשותפת של הורה, די, שברובו של יום עובד, אך שמכים שוחים יעריבת לבית הכנסת, מגיע לשיעור השבועי בקביעות של המורים כסדרים ומוספים כהלכ-תם.

מושא הקביעות תופס יותר יותר בתקופה בה אנו חיים. ביי-גור הרוד הצעיר אנו מתמודדים הרבה עם הקושי של בני הנוער לקבל מסגרות. יש חופש ארזי אחר תחיות וחנותיות. אחר קריבה לאליקים ואחר ריגושים דתיים, אך יש קושי גדול לתורת תהליך, להעמיק בהי ויהי אחר מתמסרת, להתמסר ולהתקבע בשכונת חו"ש הרבה דיגור שים למחש" האליקים, אך הקהילה מציעה להסביבה כולה מסגרת פחות "רצינה" אבל קבועה בודאי שגם לה עצמה לא יזיק לקבל את תוספת הציגים. התוספים בחינם התנגשויות ולעיתים אף תוספת החנות. שילוב רוח העוררים הטוערת - עם כוח הזיקנה הקיי בער המגור, יכול להביא ברכה גדולה לכל.

"דיענו" הוא דבר רציני בכל שדרות החיים, ובודאי בחיים הדי-תיים. התשש שחוסר ההתחששות ביצי ליניו ולקפואו, מחייב את כל מי שזוהרות יקרה לו להוביל את מומת ההתחששות לעוררה. אלם כולנו למורי ניסיון מהיטיטוריה של עצנו, ולכלולו צלעות עמוקות מליטיות של יצירת התפתות, סליעונים - לכהותה, וכרוד כלל - ביריעת תהיב כתיביות וליא ממשקמות. מי יכול להטיטור בשאלת התחששות אדנית, אל דוד ממקור הסוגרות, מי יכול להטיטור בשאלת מי את המפתח לקבוע אם אנו באים לעבוד את ה' או לעבוד לעצמי כשאנו מוכרים על התחששות החיים החותיים. עולה מסוגיה אחר המייבט המורדות והמורה, האשה החדרת מבקשת להיות שותפה מלאה גם היא בעבודת ה'. בתפילה ובלמוד תורה, כפי שהמציאות מורה שהיא שותפה בכל ששתי החיים האחרים. קהילה דתית שמבקשת להתרענו, חייבת לקחת בחשבון את הצורך הזה. התחשבות בבקשה זו, במכללות ההכתייה על פי ההלכה, יכולה להביא כוח חיים גדול לקהילה.

מחלת הפדידות

בגלל התלככים שונים שעברו על החברה הישראלית הפך בית הכנסת להיות מקום השייך לציבור הדתי כלכלי. כל מי שמכיר את המהלות בגלויות השונות, יודע שתכונת בקהילה היא בניית לוחות יחודית, ולי שמור על קשר עם המסורת, ודיקא כששנו לארץ. גדל לנו דור של שמכיר לכל זוויה מסורתית. עבר הזווית שאינו מגדיר עצמו כרתי, בית הכנסת כמעט ולא משמש כמנוחה, זהו, ללא ספק, אחד האתגרים של קהילה שונותית. יחודי מוכרח לדעת שכבית הכנסת ימצא אחר קשבת, בתה תשובות ויד מליטות.

בתקופת השנות ה-90 היתה ישראל מחולקת גדולה של כמות - ריי בהיקשות הרבה השונות בינאיה. באתה תקופה פעל בישראל בניי שאי יחשע כן פודוה, מן הזוגות. מתורנו נשמרה משנה במסכת אבות: "ישעך לך רב וקהל לך חבר, והנה דן את כל האדם בכשר פנים יפות". הצורך ברב החבד' דוקא בתקופה בה יש ריבוי דעות, גוונים, בילבול גדול וחוסר ביטחון. הלל "ישעך לך רב", בא לייצג את מערכת החיים הדתית, ולתת עינו למסורת.

יחד עם הדב מבקש יהשע כן פודוה לקנות לו חכר. הפרידות - היא מהקשות שבמחלות הדור. צעירים כוננים חשים כבדויד גדולה. כולם מופתים מי מי לידר. אפי המבנה הקהילתי השתנה מאוד, ורכים מאי-תנו שתופים לקהילות שונות ומגוונות. עם כל זה, יש לקהילה המסורית, המרכות סביב בית הכנסת, עוד נוסף ומעלה על כולם. היא

רוענו הוא דבר רצוי בכל שדרות החיים, ובודאי בחיים הדתיים. החשש שחוסר ההתחששות יביא לניוון ולקפואו, מחויב את כל מי שהיהדות יקרה לו, להוביל את מומת ההתחששות לעודה. אלם כולנו למוי ניסיון מההיסטוריה של עמנו, ולכלום צלעות עמוקות מניסיונות של יצירת מהפכות, שלעיתים - לכתחילה, ובדרך כלל - בדיעבד, חוכרו כתבליות ולא כמשקמות. מי יכול להכריע בשאלת ההתחששות הדתית, אם היא ממקור הטומאה או ממקור השמחה?

"ישר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחלמלים: או ימלא שחוק פינו ולתשובנו וינה, או יאמר בניום הנגיל ה' לעשות עם אלה; הנגיל ה' לעשות עימנו, היינו שמחים".
בטרבלנינקת ומספר לו שבעיר שישים שנה יכתיר בנו, ורב הראשי לישראל, את אחד מנבדיו, לרב קהילה בירושלים, בידת המדינה היחודית, אך היה מה מגנב?

ברמה לי שלא היה צוחק. סביר יותר שהיה אומר: "היינו כחל-מים". לאורך כל השנים, העם הזה חולם חלומות גדולים ושבגים. תמיד יש את אלה הנקיים כחלום, ומנסים להיעיל אותו באופי ובצי-נית, אך החלומות הגדולים של "בשוב ה' את שיבת ציון" לא בהו ולא איכדו לקבל נחומים בכשורת "הכר נא הכתונת כנר היא". כוח הממאן לקבל נחומים כחלום, אחר לו שיוסף עורנו חי, את הכוח הזה אנו מגלים במיאון של יוסף, המאפשר לו לרדת עד לשאל תחתית, ולחישא במצב עברי, המחוב לדמות דיוקנו של אבא. ככות זה הלכו מתתיהו ובניו למלחמה חסרת סיכוי, בשנושקום היחיד הוא האמונה בנצח-יש-ואל", והכשת ה' כי לא ישוע עמו, ונחלתו לא יעווב. את הכוח הזה ירשו בדרך התפלתלים של עמנו בגלויות שונות, והעברנו מורד לרור, כשסא נפרד מאבא. הוא תרליש לו את אוחו החולם, והוא שנתו לנצח את ככות ריבונות את אימי המלחמה, להיעצל להציל, ויי-ככלת הזמן דמות דיוקנום של הוריו ובחורות החלום לגנר עיניו. ויי-כולת לדאות את המומת השגת של עם ישראל, גם כשחורב היה מובי חת על צווארו של אלם, הוא זו שעמדה לאבותינו ולנו. בעמורי באו היום, מוקף בהרי נכניי משפחה, אני מבקש לחזרות לקי"ח על שגדל-ל לעשות עימנו. עוד רחוקים אנו מיום שימלא שחוק פינו, אלם חלילה לנו מהיות כפיי שובה. מורים אנחנו לך על כל שפה וסיפה של גאלה שנתת לנו ולאבותינו.

לא רק בית כנסת

כנבנות ישעיהו (פרק ל"ג) מוזארת מיסגרת החיים של האדם והמאמר "זוהי אמנות עיתר חוסר ישועות חוכמת ורעות, יראת ה' היא אצור".
על פסוק זה רודש רבא כנגמא (שבת: ל"א): "ישעה שמכובסיו אים לרין אמורים לו: נשאת ונתת כאמנה, קנעת עתים לתורה, עסקת בפניה ורכיית, ציפת לישועה, פלפלת בחכמה, הבנת רבך מתוך רבך ואפילו הכי, אי יראת ה' הוא אצור - אין, אי לא - לא".
ואורכ בשל, רבאם וראשונה, על משאו ומתנו. לא נחתת תורה לאוכלי הזמן, אדם לעל ילה, השאלה היא רק אם ירד נפיתו: האם נהא את חיי כוירש' האם היה "בעל בית" הגון?

לאורך שנות חי, עד עתה, הייתי בקהילות מנוונות - דתיים וחילוי-נים ככשפת אחת, ושם למדת מהו בית הכנסת, ומה קהילה. אמא היאה איהו מבית הרודת כלונדון מסורת של חיי קהילה אי-נמסריים, תכולים, רבאם ורבאשונה, מגילות ספרים והכנסת אור-חיים. הקהילה ברמת גן הפילה בתוכה את כל אוכלוסיית השכונת - דתיים וחילונים, בעלי השקפות פוליטיות קוטביות. בית הכנסת שימש מוכיכו כולם, לאור ניסויי לניעה, עברתי לגור בקיבוץ סער שבנגב, ושם למדת כחבר את כוחה של הקהילה, שמוית כבת מאצית עברתי, המבקשים לחל למסגרת את חיותם בתנבית רהיית מלות תורה ומצוות. אבהי של ריעיית, ירדיית כוח זיל, ורעייתו חלה תני דל"א, בנו בית שהיה למפת בקיב הכנסת "שער השמים", שרשיה של חומנת בוטועים כאן ממא, כבית הכנסת "שער השמים", שאביה, רבי אהרן אלכר, היה בנו מייסדיו. יש כירי עור מכבכים שחתני זיל מת-כתב ברכי, תורה וישאלות בהלכה עם תמרא האתרא כאן, תרב אליעי ורוב זיל".

יש מקומות שהתורא: "בעל בית" נחשפ ככירוי גנאי, למי שפרש מלימוד התורה האנפנסטיבי, לעולם המעשה. בקיבוץ סער למרת שוממע "בעל בית" הוא תואר של כבוד. כמות זה יצרה קהילה קיי-בוך הדתי ככלל, וקיבוץ סער כפרי, חברה ערכית דתית, שיכולה

מסוגלת לרכז את ימנו החיים של האדם היחודי, וללוחנו במעגל חייו, בכל גיל, ולאורך כל השנה. זהו עמוד השדרה שלנו, ותוכנו לשמור עליו.
קהילה שמחללכדת סביב עבודת ה', משימות משהפתה, ואחריות פיי-זית והחנות לסביבה, יכולה להוציא אנשים רבים מאור ממעגל הכריי-דוח.
תחלק האחיות ברכי יתושע כן פודוה: "זוהי דן את כל האדם לכח זכות", דוקא בימים של ריבוי דעות וקישוב קשה, אומד לנו התנגד מהו להמעיט במידת החשבות. לבטח ולהכיל כחוננו כמה שיותר יחרימ, ולא להוציא יחודי מכלל ישראל, אם הוא לא הוציא את עצמו.

מצפים לישעה

השאלה השלישית שנשאל האדם העומד לרין לפני אריו הכלי, עוסי-קת במיסגרת המשפחתית: "עסקת הפריה והרבייה?"
זהו השם הכולל לשאלת מקומה של המשפחה והשיקורה, גם בתנום הזה משהיית החברה המודרנית מהת פעולה גדול הכרחי. מאן ומתמדי מורכבת קהילה בישראל מדהאל המשפחתי, לטוב ולרע. משפחורים את האדם מונים אותו למשפחותיו, לביח אחרותיו. כפי, כאשר מוכי העם לארץ הטא המרגלים, הם מוכים במא המשפחתי. שרופצים לפנים את ניסו ה', עושים אותם כחא המשפחות: רבי איש וכתו, וכן חלאת בשנים והחנותיו. אנו עדים לכך שיותר ויותר צעירים וצעירות דתיים מתקשים לבנות את בתם, ולא כאן המקום לבחון את הסיבות לכך. גם לא לעני המלאכה לגמור, אין אנו בני חורין להיכשל ממל בה הקהילה כולה לכפא את אחריותה לאוכלוסייה זו, על ידי יצירת מקורי מפגש תוריים קבועים, שיהו משהות רבועה לטובה לכבית בית-תם.

השאלה הרביעית שנשאל האדם, לפי הגמרא כמסכת שבת, היא: "ציפית לישועה?"
כאן פונה התורא לאופטימיות של האדם, "ציפית לישועה" - מחזיר אותנו לעולם וחלומות, אדם, או חכמה, יכולים להיות שקועים בתוך עלים המעשה ושהדות השונה, במוד קשיי המדינה והמטות הכלל, ולא לראת לא כל זה מוביל. אנו נתנבים בימים כיום צריך הרבה אורח רוח ואופטימיות, כדי לשאת את הדיאט שותכל והלך לקראת החלקו הגדול, וסוף ישועה לכווא. זוהי ציפיתו של ה' מאיתנו: "ציפית לישעך".

הייו כחולמים

"שובה ה' את שבתנו כאפיקים כנגב: חזורים כרימעה ביניה יקע-זה הלך ילך וכהו נושא משר הודע. בוא כבא בירנה נושא אלומותי".
הפעל בני החלום למנומשו מציר הדכה אורח רוח, וכרואה גם דמ-עות רבכי. כשיבקש המגלים לעורר את אנשי תימן, שהיו שקועים באי-מת השמר, אמר להם כך: "אתם אחינו, חזקו ויאצו לנככם כל דמייתלים לה, וכמו כן חזקו קצתכם לקצתכם. נישעו אמנה, חזקו ודימת, ורכיית כושלים חלום של "קמור אלומתי וגם ניצבתי", וער שבה ביניה, נושא אלומותיו.

אנו פונים לקי"ח שישע את שבותנו כאפיקים כנגב. שבראה את אמתנו רוויה ומלאה חיים, אך, כיריע, הקי"ח מתנוחה איתנו באומנו: "שוב אלי" - קודם תישע אותם, ואחר כך אעשה אני. נעשה אנו את הניעה וראשון, את התעוררות הקהילות להייטיב בין איש לאיש, ללא קיבאז'ה ותחרות, ה' יחדו צעירנו. אייסי בתפילה משה, המתחלחלת לתוך הלב, ומלווה אותי, תהלה פם פרק צ"א: "שבוע בבקר חסדך ורוננה ונשמחת בכל ימינה שמתנו כימות עינתנו שנת ראונו רעה י'אזא אל עברייך פועלך והדרך על בניהם ויהי נעם ה' אליקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה".

דיברים ששע"א הוב בע"ב הכהתה לרב בית הכנסת היה מבין ברוחשלים

רוענו הוא דבר רצוי בכל שדרות החיים, ובודאי בחיים הדתיים. החשש שחוסר ההתחששות יביא לניוון ולקפואו, מחויב את כל מי שהיהדות יקרה לו, להוביל את מומת ההתחששות לעודה. אלם כולנו למוי ניסיון מההיסטוריה של עמנו, ולכלום צלעות עמוקות מניסיונות של יצירת מהפכות, שלעיתים - לכתחילה, ובדרך כלל - בדיעבד, חוכרו כתבליות ולא כמשקמות. מי יכול להכריע בשאלת ההתחששות הדתית, אם היא ממקור הטומאה או ממקור השמחה?